

RUSKO- ČESKÝ
SLOVNÍČEK OBECNĚVĚDNÍCH VÝRAZŮ

A

анализ analýza

- всесторонний všestranná
- детальный detailní
- качественный kvalitativní
- количественный kvantitativní
- математический matematická
- обстоятельный důkladná
- общий celková
- химический chemická

анализовать analyzovat

анализировать analyzovat

аппарат aparát

аппаратура aparatura, zařízení

- совершенная dokonalá
  - современная moderní
  - чувствительная citlivá
- аргумент argument
- конкретный konkrétní

Б

база báze, základna

базироваться /на наблюдениях být založen /na pozorováních

большая часть většina

большинство většina

В

величина veličina; velikost

- заданная zadaná
- неизвестная neznámá
- переменная proměnná
- постоянная konstantní, konstanta
- физическая fyzikální veličina
- одинаковая stejná velikost

вес váha, hmotnost

- атомный atomová
- небольшой malá
- удельный měrná

вещество látka

- аморфное amorfní
- газообразное plynná
- жидкое kapalná

- плотное hustá
- простое jednoduchá
- радиоактивное radioaktivní
- твердое pevná
взаимодействие vzájemné působení
- двух тел dvou těles
взаимосвязь souvislost, vzájemný vztah
- тесная úzká souvislost
вид druh (zool., bot.); tvar, podoba; pohled, vyhlídka; vid (slovesný); vzhled
- в виде чего v podobě čeho, jako co
- вид на что pohled, vyhlídka na co
- вымерший vyhynulý druh
- грустный smutný vzhled, vzezření
- находящийся под угрозой ohrožený druh
- угрожаемый ohrožený druh
влияние vliv
- благоприятное příznivý
- вредное škodlivý
- заметное viditelný
- значительное značný
- косвенное nepřímý
- непосредственное bezprostřední
- отрицательное záporný
- положительное kladný
- прямое přímý
- решающее rozhodující
- сильное silný, velký
влиять /на результаты mít vliv/ на výsledky, ovlivňovat/výsledky
внимание pozornost
- огромное velká, obrovská
- повышенное zvýšená
воздействие účinek, vliv
воздействовать /на природу působit /на природу, mít vliv/на природу
возникать vznikat
возникнуть vzniknout
вопрос otázka
- важный důležitá
- о чём čeho
- решаемый řešená
- сложный složitá
вскрыть /факты odhalit/fakta
встретиться /с трудностями setkat se/s potížemi
вступать в реакцию reagovat
вывести /основные формулы из чего odvodit / základní vzorce z čeho
вывод závěr
- общий obecný
- правильный správný
- теоретический teoretický
выдвинуть /гипотезу vytvořit/ hypotézu
вызвать /интерес к чему vyvolat, vzbudit/ zájem o co

вызывать/ изменения vyvolávat, způsobovat / změny
выразить/ при помощи формулы vyjádřit/ pomocí vzorce
высказать/ мнение vyjádřit / názor
высказаться/по вопросу о чём vyjádřit se / k otázce čeho
выяснить/ точки зрения vysvětlit (si)/postoje, hlediska

Г

гипотеза hypotéza
- научная vědecká
- оригинальная originální
- смелая odvážná
глава kapitola
график diagram, graf
- зависимости závislosti
- функции graf funkce

Д

данные data, údaje
- дополнительные doplňující, dodatečná
- исходные výchozí
- исчерпывающие vyčerpávající
- обобщенные zobecněná
- опытные experimentální
- статистические statistická
- убедительные přesvědčivá
- цифровые číselná
демонстрировать demonstrovat, předvádět
добиться/ результатов dosáhnout / výsledků
довод důvod, příčina
доказательство důkaz
- веское závažný
- неоспоримое nesporný
- строгое přesný
доказать/ правильность чего с помощью чего dokázat/ správnost čeho pomocí čeho
достичь/ цели dospět/ k cíli, dosáhnout/ cíle

Е

единица jednička; jednotka; jedinec
- веса jednotka hmotnosti
- времени jednotka času
- длины jednotka délky
- измерения měrná jednotka
единство jednota, jednotnost
- мнений názorů

З

зависеть/ от обстоятельств záviset / na okolnostech
зависимость závislost
- в зависимости от чего v závislosti na čem
- полная úplná

- постоянная konstantní
- прямая přímá
- чего от различных причин něčeho na různých příčinách
- задание úloha, úkol
- задача úloha, úkol
- заключение závěr; ukončení
- закон zákon
- всемирного тяготения zemské přitažlivosti
- общий obecný
- периодический periodický
- сохранения массы zachování hmoty
- закономерность zákonitost
- жизненных процессов životních procesů
- общая obecná
- объективная objektivní
- характерная charakteristická
- занимать/ пространство zabírat, zaujímat / prostor
- заниматься/ вопросом zabývat se / otázkou
- занять / место zabrat, zaujmout / místo
- застывать tuhnout
- затвердевать tuhnout, tvrdnout
- защитить / дипломную работу obhájit / diplomovou práci
- защищать / проект obhajovat / projekt
- значение hodnota; význam
- большое velký význam
- функции hodnota funkce

И

- идентичность identita
- идея myšlenka; nápad
- гениальная geniální
- конструктивная konstruktivní
- избрать /критерий vybrat, zvolit / kriterium
- избирать vybírat, volit
- излагать/ результаты interpretovat, vykládat, vysvětlovat/ výsledky
- изложить vyložit, vysvětlit
- изменение změna
- внезапное náhlá
- закономерное zákonitá
- коренное základní, zásadní, stěžejní
- необратимое nezvratná
- скачкообразное skokovitá
- случайное náhodná
- изменить /мнение změnit / názor
- изменять/ условия měnit / podmínky
- измерение měření
- высоты výšky
- длины délky
- точное přesné
- тщательное pečlivé

- ширины šířku
измерить /длину změřit / délku
измерять /ширину měřit / šířku
изображать /zobrazovat
изображение zobrazení
изобразить /что на рисунке zobrazit co / na obrázku
изобрести /паровую машину vynalézt / parní stroj
изобретать vynalézat
изучать /математику studovat / matematiku
/факты zkoumat / fakta
изучение studium, zkoumání
- внимательное pozorné, pečlivé
- всестороннее všestranné
- детальное detailní
- длительное dlouhodobé
- общее obecné
- объективное objektivní
- подробное podrobné
- систематическое systematické
- теоретическое teoretické
- экспериментальное experimentální
изучить /механизм prostudovat, prozkoumat / mechanismus
иллюстрация ilustrace, vyobrazení
- блестящая skvělá
- наглядная názorná, přehledná
- смазанная rozmazaná
- удачная zdařilá
- яркая jasná, ostrá
индивид individuum
индивидуум individuum
интервал interval
интерес zájem
- исключительный výjimečný
- к чему o co
- растущий rostoucí, stoupající
интересоваться /проблемой zajímat se / o problém, zabývat se / problémem
информация informace
- дополнительная doplňující, doplňková
- исчерпывающая vyčerpávající
- отрывочная útržkovitá
искать /решение hledat / řešení
исключение výjimka
- редкое vzácná
использование využití, použití
- знаний využití znalostí
- практическое praktické použití
использовать/ материал používat, použít / materiál
исследование výzkum, zkoumání
- базисное základní
- внимательное pozorný, soustředěný

- всестороннее všestranný
- детальное detailní
- длительное dlouhodobý
- общее obecný
- объективное objektivní
- подробное podrobný
- прикладное aplikovaný
- систематическое systematický
- теоретическое teoretický
- экспериментальное experimentální
- исследовать /процесс zkoumat / proces
- исходить /из вычислений vycházet / z výpočtů
- исчисление výpočet; počet
- интегральное integrální počet

К

- касаться /темы týkat se / tématu
- качество kvalita, jakost; vlastnost
- измерений kvalita měření
- общее obecná vlastnost
- классификация klasifikace
- общая obecná
- общепринятая obecně přijatá, uznávaná
- традиционная tradiční
- количество množství, kvantita; počet
- значительное značné množství
- исходное výchozí množství
- максимальное maximální množství
- минимальное minimální množství
- незначительное nepatrné množství
- студентов počet studentů
- энергии množství energie
- комбинировать kombinovat
- комментарий komentář
- комментировать komentovat
- конкретизировать konkretizovat
- контроль kontrola
- контролировать kontrolovat
- коснуться /вопроса dotknout se/ otázky
/ всей территории zasáhnout / celé území
- критерий kritérium
- объективный objektivní
- надёжности spolehlivosti
- решающий rozhodující
- строгий přísné
- критика kritika
- критиковать /условия kritizovat / podmínky

Л

лечь в основу чего stát se základem čeho
ликвидировать likvidovat
линия čára; linie; trať, linka
- жирная silná, tučná čára
- ломаная lomená čára
- кривая křivka
- прямая přímka
- пунктирная tečkovaná, čárkovaná čára
лицо osoba, postava; tvář
личность osobnost
логика logika
- понятий pojmy

М

масштаб měřítko; rozsah
- ущерб rozsah škody
материал materiál
- достаточный v dostatečném množství
- достоверный věrohodný
- имеющийся který je k dispozici, stávající
- использованный použitý
- обширный rozsáhlý
- разнообразный různorodý
- собранный sesbíraný, shromážděný
меньшая часть menšina
меньшинство menšina
метод metoda
- аналитический analytická
- доказательства důkazní
- измерения měřicí
- математический matematická
- надёжный spolehlivá
- оригинальный originální
- перспективный perspektivní
- современный moderní
- точный exaktní
- устаревший zastaralá
- физический fyzikální
- эффективный efektivní
методика metodika
- применяемая používaná
- современная moderní
- стандартная standardní
модель model
- математическая matematický
- наглядная názorný
- усовершенствованная zdokonalený

Н

наблюдение pozorování

- многократное četné, několikanásobné
- постоянное neustálé
- проведённое provedené
- регулярное pravidelné
- точное přesné
- найти /решение najít / řešení
- накопить /материал shromáždit, sebrat / materiál
- натолкнуться /на препятствия narazit / na překážky
- наука věda, nauka
- естественная přírodní
- общественная společenská
- точная exaktní
- начать /с чего začít / čím
- начертить /график narýsovat / graf

O

- облегчать /решение usnadňovat, ulehčovat / řešení
- обнаружить / различия objevit, odhalit / rozdíly, odlišnosti
- обобщать /данные zobecňovat / data, údaje
- обобщить zobecnit
- оборудование zařízení
- современное moderní
- обоснование odůvodnění, zdůvodnění
- выводов závěrů
- научное vědecké
- строгое přesné
- убедительное přesvědčivé
- обосновать /приём odůvodnit, zdůvodnit/ postup
- обработать / данные zpracovávat / data, údaje
- обработать zpracovat
- обсудить / предположения posoudit, zvážit / předpoklady
- обсуждать / возможности posuzovat, zvažovat / možnosti
- обсуждение posouzení
- всестороннее všestranné
- общность jednotnost
- мнений názorů
- объект objekt, předmět
- изучения výzkumu, zkoumání
- изучаемый zkoumaný
- исследования výzkumu
- исследуемый zkoumaný
- наблюдения pozorování
- наблюдаемый pozorovaný
- объективность objektivita
- объём objem; rozsah
- вычисленный vypočtený objem
- большой velký objem; rozsah
- знаний rozsah znalostí
- куба objem krychle
- пирамиды objem jehlanu

- прямоугонного параллелепипеда objem kvádrů
 - цилиндра objem válce
 - шара objem koule
 объяснить /принцип vysvětlit / princip
 объяснять vysvětlovat
 овладеть/ методом zvládnout / metodu
 ограничить /территорию ohraničit, vymežit / území
 ограничиться/ важными данными omezit se / na důležitá data
 опираться /на измерения vycházet / z měření, opírat se / o měření
 описание popis
 - предмета předmětu
 - тела těla; tělesa
 - ситуации situace
 описать /строение чего popsat / stavbu čeho
 описывать /детали popisovat / detaily
 определение definice, stanovení, určení
 - функции definice funkce
 - точное přesná definice, přesné určení
 - условий stanovení podmínek
 определить/ свойства definovat, určit / vlastnosti
 определять /законы definovat / zákony
 опровергать /теорию vyvracet / teorii
 опровергнуть/ выводы кого vyvrátit / závěry koho
 опубликовать /статью zveřejnit, uveřejnit / článek
 опыт pokus; zkušenost(i)
 - жизненный životní zkušenost(i)
 - лабораторный laboratorní pokus
 - недостаточный nedostatečná zkušenost, nedostatečné zkušenosti
 - осуществлённый provedený, uskutečněný pokus
 - проделанный provedený, uskutečněný pokus
 - уникальный unikátní pokus
 осваивать /новые методы zavádět/ nové metody
 осветить /ярким светом osvítit / jasným světlem
     /проблему vysvětlit / problém
 освещать osvěcovat; vysvětlovat
 освоить /работу zvládnout /práci, zapracovat se
 основа základ; základna; kostra, osnova
 - доклада osnova, kostra referátu
 - крепкая pevný základ
 - материальная materiální základna
 - надёжная spolehlivý základ
 - на основе чего na základě čeho
 - теоретическая teoretický základ
 - широкая široký základ; široká základna
 - экспериментальная experimentální základ
 основание základ, fundament; důvod; základna; založení; (chem. zastaralé - hydroxid)
 - на основании чего na základě čeho
 - практическое praktický důvod
 - стройки základ stavby
 - теории základ teorie

- треугольника základna trojúhelníka
- университета založení univerzity
- ясное jasný, zřejmý důvod
основать /институт založit / ústav
основывать /утверждение на чём zakládat /tvrzení na čem
основываться /на чём být založen / na čem, mít základ v čem
особенность zvláštnost
- индивидуальная individuální
- редкая vzácná
- специфическая specifická
оставить /без внимания nechat, ponechat / bez povšimnutí, stranou
оставлять nechávat
остановиться /на некоторых вопросах zastavit se / u některých otázek, probrat / některé
otázky
остывать chladnout
осуществить /опыт provést / pokus
осуществлять / измерения provádět / měření, měřit
открытие objev
- важное důležitý
- первостепенной важности prvořadý
- фундаментальное zásadní
открыть /Америку objevit / Ameriku
/дискуссию zahájit / diskuzi
/окно otevřít / okno
отличать что от чего odlišovat co od čeho
отличаться чем от чего lišit se, odlišovat se čím od čeho
чем vynikat, vyznačovat se čím
отличие odlišnost, rozdíl
- существенное podstatný rozdíl
отличить что от чего odlišit co od čeho
относить / к чему řadit, zařazovat / k čemu
относиться /к млекопитающим patřit, náležet / k savcům
отношение vztah
оценивать /результаты измерений hodnotit, vyhodnocovat / výsledky měření

II

перубедить кого vyvrátit komu názor, přesvědčit koho
подвергать анализу analyzovat
подвергнуть критике kritizovat, podrobit kritice
поддерживать /кого podporovat / koho
/температуру udržovat / teplotu
подойти /к решению přistoupit / k řešení
подтвердить / правильность potvrdit / správnost
подтверждать potvrzovat
подтверждение potvrzení
- предположений předpokladů
- строгое přesné
- убедительное přesvědčivé
- экспериментальное experimentální

подход přístup

- индивидуальный individuální
- конструктивный konstruktivní
- односторонний jednostranný
- ошибочный chybný
- правильный správný
- современный moderní
- творческий tvůrčí

подчёркивать /важность zdůrazňovat / důležitost

подчеркнуть zdůraznit

показатель ukazatel

- доступный dostupný, srozumitelný
- количественный kvantitativní
- наглядный názorný
- численный číselný
- экономический ekonomický
- эффективности efektivity

положение situace, stav; teze

- выдвинутое vytyčená teze
- сложное složitá situace

получить /доказательство získat / důkaz

/распространение rozšířit se

пользоваться /прибором používat / přístroj

/успехом mít úspěch

понижать /температуру snižovat / teplotu

понижить/на 20 м snížit / o 20 m

понизиться /до 10° klesnout, snížit se na 10°

последовательность důslednost; posloupnost, postupnost; pořadí, sled;

- экспериментов pořadí, sled pokusů
- контроля důslednost kontroly

последствие důsledek, následek

построить /график zkonstruovat / graf

правило pravidlo

- общепринятое obecně uznané
- по правилам чего podle pravidel čeho

правильность pravidelnost; správnost

- выводов správnost závěrů
- размещения pravidelnost rozmístění

предмет předmět

- исследования výzkumu, zkoumání

- изучения výzkumu, zkoumání

- дискуссии diskuze

предполагать/проблемы předpokládat / problémy

предположение předpoklad

- ошибочное chybný

- правильное správný

- подтверждённое potvrzený

предпосылка předpoklad

- для чего k čemu

представлять (собой) /частный случай чего být / zvláštním případem čeho

пренебрегать/ величиной чего nebrat v úvahu, zanedbávat / velikost čeho
пренебречь nevzít v úvahu, zanedbat, nevyšimnout si
преодолеть / трудности překonat / potíže
препятствие překážka
- неожиданное nečekaná
- основное zásadní
прибор přístroj
- измерительный měřicí
- сложный složitý
- специальный speciální
привести/ информацию uvést / informaci
приводить / данные uvádět / data
приём postup; přijetí, recepce
- гостей přijetí, uvítání hostů
- логический logický postup
признать / ошибку uznat / chybu, omyl
прийти /к выводу dospět , přijít / k závěru
приложить /силу к телу působit silou na těleso
применение použití, aplikace
- практическое praktické
- широкое široké
- успешное úspěšné
применить /прибор použít / přístroj
применять používat
принадлежать /к лучшим patřit/ k nejlepším
приходить /к заключению dospívat , přicházet / k závěru
причина příčina
- внутренняя vnitřní
- главная hlavní
- основная základní
- отставания zaostávání
проанализировать provést analýzu
проблема problém
- актуальная aktuální
- важная důležitý
- изучаемая zkoumaný
- нерешимая neřešitelný
- решаемая řešený
- сложная složitý
проверить/ предположения опытом ověřit/ předpoklady experimentálně
проверить /результаты zkontrolovat, ověřit / výsledky
провести/ анализ provést / analýzu, analyzovat
проводить /сравнение srovnávat, provádět / srovnání
/эксперимент provádět / pokus
продвижение pokrok, postup vpřed
продемонстрировать demonstrovat, předvést
промежуток interval
- времени časový
- короткий krátký
пропорциональность úměra; úměrnost

- обратная nepřímá
- прямая přímá
протекать / (о процессе) probíhat / (o procesu)
противоречить / общепринятому мнению být v rozporu s obecně uznávaným názorem
процесс proces
- закономерный zákonitý
- непрерывный nepřetržitý
- специфический specifický
- характерный charakteristický
публиковать / статью publikovat článek

P

работать / над дипломной работой pracovat / na diplomové práci
разбираться / в системе rozumět / systému, vyznat se / v systému
развивать / при помощи чего rozvíjet / pomocí čeho
/ скорость vyvíjet, zvyšovat / rychlost
развиваться / под влиянием rozvíjet se, vyvíjet se / vlivem, pod vlivem čeho
развитие rozvoj, vývoj
- бурное bouřlivý
- быстрое rychlý
- всестороннее všestranný
- скачкообразное nerovnoměrný, skokovitý
- ускоренное urychlený, zrychlený
- экономическое ekonomický
развить / способности rozvinout, vyvinout / schopnosti
/ тему rozvést, rozvinout téma
размер rozměr, rozsah
- незначительный nepatrný
- максимальный maximální
- облесённой площади rozsah zalesněné plochy
различать / две группы rozlišovat, odlišovat / dvě skupiny
различаться / по размерам lišit se / rozměry
различие rozdíl
- в возрасте věkový
- значительное značný
- незначительное nepatrný
- принципиальное principiální
- резкое ostrý, jasný
- установленное zjištěný
различить / по знакам rozlišit / podle znaků
разница rozdíl
- существенная podstatný
разность rozdíl (matem.)
- потенциалов rozdíl potenciálů
разрабатывать / приёмы vypracovávat / postupy
разработать / тезисы vypracovat / teze
разработка rozpracování, vypracování
- нового метода nové metody
разубедить кого vyvrátit názor komu

раскрыть /взаимосвязь odhalit/ vzájemné souvislosti
распространить rozšířit
распространиться rozšířit se
рассматривать /Луну zkoumat / Měsíc
рассмотреть/ явления prozkoumat / jevy
рассуждать uvažovat, myslet
- о чём mluvit o čem, posuzovat co
расширить rozšířit
расшифровать/ структуру rozšifrovat, odhalit / strukturu
реакция reakce
- медленная pomalá
- отрицательная záporná
- ускоренная zrychlená
- химическая chemická
- ядерная jaderná
регулировать/ температуры regulovat / teplotu
результат výsledek
- достигнутый dosažený
- неожиданный neočekávaný
- окончательный konečný
- отрицательный záporný
- ошибочный chybný
- предварительный předběžný
решение řešení
- конкретное konkrétní
- недостаточное nedostatečné
- неправильное nesprávné
- оптимальное optimální
- полное úplné
- простое jednoduché
- сложное složité
- успешное úspěšné
- частичное částečné
роль role, úloha
- главная hlavní
- положительная kladná
- существенная podstatná
рисунок obrázek
- наглядный názorný, přehledný
- плохой špatný
- прекрасный výborný, zdařilý
- чёткий jasný, zřetelný

С

сведение, častěji mn.č. сведения informace
- дополнительные doplňující
- исходные výchozí
- исчерпывающие vyčerpávající
- краткие stručné
- необходимые potřebné, nutné

- отрывочные útržkovité
- подробные podrobné
- проверенные ověřené
- ценные cenné
- свидетельствовать /о способностях svědčit / o schopnostech
- свойство vlastnost
- замечательное vynikající, pozoruhodná
- общее obecná
- физическое fyzická, fyzikální
- связь souvislost, spojení, spojitost
- в связи с чем v souvislosti s čím
- временная dočasné spojení
- глубокая hluboká souvislost
- непосредственная bezprostřední souvislost
- постоянная stálé spojení
- причинная příčinná souvislost
- прямая přímá souvislost; spojení
- тесная těsná souvislost, spojitost
- симметричность symetričnost
- синтез syntéza
- искусственный umělá
- ядерный jaderná
- система soustava, systém
- единая jednotný systém
- законченная uzavřený systém
- исходная výchozí systém
- нервная nervová soustava
- периодическая periodická soustava
- простая jednoduchý systém
- стройная harmonický systém
- структура системы struktura systému
- суть системы podstata systému
- систематизировать /данные systematizovat / údaje
- следствие důsledek
- служить примером být příkladem
- случай náhoda; případ
- аналогичный analogický případ
- благоприятный příznivá náhoda
- общий obecný případ
- сложный složitý případ
- частный zvláštní případ
- собирать /информации sbírat / informace
- соблюдать /правила dodržovat / pravidla
- собрать /материал для чего sebrat, shromáždit / materiál k čemu
- совокупность souhrn
- совпадать /с чем по форме shodovat se / tvarem s čím
- совпадение shoda
- мнений názorová
- результатов výsledků
- стопроцентное stoprocentní

содействовать чему napomáhat, přispívat k čemu
содержание obsah
содержать obsahovat
создать /основы для чего vytvořit / základy k čemu, pro co
соединение sloučenina; spoj, spojení
- неорганическое anorganická sloučenina
- органическое organická sloučenina
- прочное pevný spoj
- разъемное rozebíratelný spoj
сомневаться /в успехе pochybovat / o úspěchu
сообщить /о результатах где informovat / o výsledcích kde
сопоставить /группу «А» с группой «Б» porovnat, srovnat / skupinu „А“ se skupinou „Б“
сопоставление srovnání
сопоставлять konfrontovat, porovnávat, srovnávat
сопровождать/ демонстрацией графиков doprovázet / prezentací grafů
сопровождаться /затруднениями být provázen / potíženími
состав složení
- близок по составу к чему svým složením blízky čemu
- веществ složení látek
- молекул složení molekul
- химический chemické složení
составить/ схему sestavit / schéma
состояние skupenství; stav
- газообразное plynné skupenství
- движения stav pohybu
- жидкое kapalné skupenství
- нормальное normální stav
- покоя stav klidu
- равномерное rovnovážený stav
- твердое pevné skupenství
состоять/ в чем spočívat / v čem
/из чего skládat se / z čeho
/много лет existovat / mnoho let
состояться / (о конференции) konat se / (о konferenci)
способствовать/ выполнению задачи napomáhat, podporovat /splnění úkolu
сравнение srovnání, porovnání
- детальное detailní
сравнивать /что с чем porovnávat , srovnávat/ co s čím
сравнить porovnat , srovnat
срок lhůta, termín
- намеченный stanovená
- сдачи odevzdání
ссылаться/ на исследования кого odvolávat se / na výzkumy koho
ставить /вопросы klást/ otázky, dotazovat se
стимулировать/ развитие podněcovat, podnítit, stimulovat / rozvoj, vývoj
столкнуться/ с проблемой narazit / na problém
строение stavba, struktura
- земной коры stavba zemské kůry
- сложное složitá struktura
структура stavba, struktura

- внутренняя vnitřní
- материала materiálu
- молекулярная molekulární
- различная různá
- судить /что о чём myslet si, soudit / со о чём
- сумма součet, suma
- суть podstata
- проблемы problému
- метода metody
- сущность podstata
  - дела podstata, jádro věci
- сформулировать /определение zformulovat / definici
- схема schéma
- точная přesné
- упрощённая zjednodušené
- сходство identita, shoda
- внешнее vnější
- внутреннее vnitřní
- в чём v čem
- однозначное jednoznačná
- поразительное překvapivá, ohromující
- совершенное dokonalá
- считать /решение «А» лучшим považovat / řešení „А“ za lepší
- считаться/хорошим специалистом být považován / za dobrého odborníka

T

- таблица tabulka
- логарифмов logaritmické tabulky
- наглядная názorná
- сводная souhrnná
- химических элементов tabulka chemických prvků
- твердеть/о материале tvrdnout, tuhnout / o materiálu
- тезис teze
- тело látka; těleso; tělo
- аморфное amorfní těleso
- газообразное plynná látka
- геометрическое geometrické těleso
- жидкое kapalná látka
- кристаллическое krystalická látka
- одинаковое по форме těleso stejného tvaru
- плотное pevné těleso
- разнovidные тела různá tělesa, tělesa různého druhu, různých tvarů
- тела разных размеров tělesa různých rozměrů
- цилиндрической формы válcovité těleso
- человеческое tělo
- шарообразное kulovité těleso
- температура teplota
- кипения varu
- плавления tavení
- постоянная konstantní

- средняя průměrná
- таяния tání
теоретизировать teoretizovat
теория teorie
- относительности teorie relativity
- ошибочная chybná
- разработанная кем vypracovaná kým
теплеть / (о воздухе) teplat, stávat se teplým / (о vzduchu)
термин termín (slovo)
- используемый používaný
- однозначный jednoznačný
- общепринятый obecně uznávaný, používaný
толковать /теорию interpretovat, vykládat / teorii
тормозить /машину brzdit / auto
/развитие brzdit, zpomalovat / vývoj, rozvoj
/рефлексы tlumit/ reflexy
точка bod; tečka
- кипения varu
- пересечения průsečík
- плавления tavení
- таяния tání
транспортировать transportovat, dopravit, dopravovat
требовать /внимания požadovat, vyžadovat / pozornost
трудность obtížnost, potíž, těžkost
трудности potíže
- непреодолимые nepřekonatelné
- серьезные závažné
- технические technické
тяготеть /к интерпретации inklinovat / k interpretaci

У

убедить кого в чём přesvědčit koho o čem
убедиться přesvědčit se
убеждать přesvědčovat
убеждаться přesvědčovat se
увеличивать /объём zvětšovat/ objem
увеличить/ на 2 zvětšit, zvýšit/ o 2
увеличиться/ до 20 zvětšit se, zvýšit se/ na 20
уверить/кого в правильности ujistit, ubezpečit, přesvědčit koho / o správnosti
уверять ujišťovat, přesvědčovat
угол úhel
- в 45° úhel 45°
- острый ostrý
- отражения odrazu
- падения dopadu
- прямой pravý
- тупой tupý
уделять /внимание чему věnovat / pozornost
удовлетворить/потребности uspokojit /potřeby
/ требованиям vyhovět/ požadavkům, splnit /požadavky

удовлетворять uspokojovat; vyhovovat, splňovat
уменьшать /размеры zmenšovat / rozměry
уменьшить(ся) zmenšit(se)
улучшение vylepšení, zlepšení
- метода metody
- условий podmínek
упростить/ работу zjednodušit / práci
упрощать zjednodušovat
уровень hladina; úroveň
- высокий vysoká úroveň
- достигнутый dosažená úroveň
- моря hladina moře
- 100 м над уровнем моря 100 m nad mořem
- предполагаемый předpokládaná úroveň
- развития úroveň rozvoje
ускорить /реакцию urychlit, zrychlit / reakci
ускорять urychlovat, zrychlovat
условие podmínka
условия podmínky
- благоприятные příznivé
- внешние vnější
- закономерные zákonité
- изменившиеся změněné
- конкретные konkrétní
- нужные nutné
- природные přírodní
- при таких условиях za těchto podmínek
- работы pracovní
- реальные reálné
- соответствующие příslušné
усовершенствование zdokonalení, zlepšení
- метода metody
- условий podmínek
усовершенствовать /модель zdokonalit, zdokonalovat / model
установить /причины zjistit / příčiny
устанавливать zjišťovat
устранить /препятствия odstranit / překážky
устранять odstraňovat
уточнение upřesnění, zpřesnění
- вычислений výpočtů
- результатов výsledků
уточнить / вычисления upřesnit, zpřesnit / výpočty
уточнять upřesňovat, zpřesňovat
учесть / возможности uvážit, vzít v úvahu / možnosti, přihlídnout / k možnostem
учитывать /изменения brát v úvahu / změny, přihlížet / ke změnám

Ф

факт fakt
- достоверный věrohodný

- неопровержимый nevyvratitelný
- общеизвестный obecně známý
- основной základní
- очевидный zřejmý
- поразительный překvapivý
- фактор faktor
- главный hlavní
- определяющий rozhodující
- решающий rozhodující
- существенный podstatný
- фигура figura; postava; útvar
- геометрическая geometrický útvar
- человеческая lidská postava
- форма forma, tvar; útvar
- геометрическая geometrický útvar
- круглая kulatý tvar
- правильная pravidelný tvar, útvar
- удлинённая protáhlý tvar, útvar
- формула vzorec
- алгебраическая algebraický
- основная základní
- простая jednoduchý
- расчётная výpočetní
- химическая chemický
- формулировать/правила formulovat / pravidla
- формулировка formulace
- закона чего zákona
- точная exaktní, přesná
- фундамент fundament, základ

Х

- характер charakter
- характеризовать/свойства charakterizovat / vlastnosti
- характеризоваться / твёрдостью být charakterizován / tvrdostí
- характеристика charakteristika
- холодеть chladnout

Ц

- цель cíl
- главная hlavní
- основная základní
- первоочередная prvořadý
- поставленная stanovený
- практическая praktický
- реальная reálný
- ценность hodnota
- несомненная nepochybná
- значительная značná
- цитата citát
- цитация citace

цитирование citace
цифра číslice
- арабская arabská
- римская římská

Ч

число číslo; počet
- арифметическое absolutní
- атомное atomové
- двузначное dvojciferné, dvoumístné
- нечётное liché
- отрицательное záporné
- положительное kladné
- студентов počet studentů
- считанное omezený počet
- чётное sudé

Э

эксперимент experiment; pokus
- запланированный naplánovaný
- осуществлённый provedený, uskutečněný
- проверочный kontrolní
- проделанный provedený, uskutečněný
- уникальный unikátní
- успешный úspěšný
эффeкт efekt
эффeктивность efektivnost, efektivita

Я

явление jev, úkaz
- вредное škodlivý
- данное daný
- естественное přirozený
- загадочное záhadný
- закономерное zákonitý
- известное známý
- изучаемое zkoumaný
- интересное zajímavý
- необычайное neobvyklý
- необъяснимое nevysvětlitelný
- непонятное nepochopitelný
- природное přírodní
- природы přírodní
- распространённое rozšířený
- рассматриваемое zkoumaný
- случайное náhodný
являться / примером чего být / příkladem čeho